

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

quida primo inclinans ad luxuria: qdam primo ad superbia. An si voluntas esset separata ab appetitu sensitivo & a regula iusticie / sequeretur absoluta inclinatione voluntatis vni voluntas e/puta suu marie couentes. Ex his ptz qd sit dicendu ad rones. Ideo

Cōclusio rñsalis: Voluntas (ponitur nunq̄ necessario elicit actū suū circa aliquod obiectū q̄tuncq̄ fuerit sibi presentatum. Et ista cōclusio relinquit pbata ex dictis.

Querit scdo vtrum voluntas sit causa totalis sui actus. Et arguitur primo q sic: q aliter voluntas nō esset causa libera: s illud est falsum: igit. Arguit scdo sic: q si nō esset causa totalis/sequeret q non posset peccare: s hoc est falsum: igit. In oppositū arguit: q nulla causa creata pot aliqd causare nisi mediante causa prima. Pro cuius questionis solutione

Pro sciendu q impossibile ē aliquā causā scdam seu creatā pducere aliquid cuiuscūq̄ etiā sit potētie nisi causa prima cōcurrēte. Et q sequit q deo q est prima causa/est act⁹ ipsius voluntatis. Et si qd dicat: quōd q act⁹ dī malus cū pducatur a deo? Rñdes ponēdo vnā regulā: An ad vnū effectū cōcurrūt due cause/pōt esse defect⁹ in actu ex parte vni/ & nō ex parte alteri: ideo dato q ad velle concurrat de⁹ & voluntas creata: tñ pōt esse defect⁹ ex parte voluntatis create/ & nō ipsi⁹ voluntatis dei. Et si dicas: quōd pōt istud fieri? Dico q sic fit: q qñ voluntas creata nō dat rectitudinē actui quā pōt sibi dare et tenet dare/ tunc est defectus ex parte talis cause.

Un aduerte q voluntas diuina non tenet dare alicui actui rectitudinē: tñ q̄tū est de se/daret rectitudinē actui/ si voluntas creata cooperaret. Un regula est: Quicqd dat de⁹ antecedēter/dat cōsequēter q̄tū est de se/nisi esset impedimētū. Et q sequit q defect⁹ in actu nō est ppter defectū cause superioris/sed inferioris. Et istis etiā sequit q volitio seu act⁹ voluntatis causat a voluntate & nō a re volitā. Et si dicas cōtra: appetibile mouet appetitū: q̄ volibile mouet voluntatē. Dico q verū est mediate: q̄ causat suā cognitionē in intellectu mediante qua voluntas elicit actum suū: res tñ imediate nō causat volitionem.

Scdo sciendu q de ipsa voluntate incidunt alique difficultates. Prima: vtrū actū voluntatis precedat ali⁹ act⁹: vtrū qñ voluntas vult aliqd/vtrū illd velle precedat aliud velle: Et videt q sic: q oē velle ipsi⁹ voluntatis precedit determinatio ipsius voluntatis q̄ determinat se ad illd obiectū/puta ad volendū illd et ad nolendū aliud. Rñdes q voluntatē determinare se/nō est aliud q̄ ex libertate sua velle vni et nō reliquū: & seipsa seipsaz determinat obiecto sibi presentato: & hoc ppter pfectionē et libertatē ei⁹.

Et q sequit q voluntas nō appetit p modū nature/ imo mere libere: q̄ tunc nō posset seipsaz determinare. Et q sequit q magna dīna ē inter causas naturalē/indeterminatā. et causas liberā: q̄ causa indeterminata libera sicut voluntas determinat se/ipsam: s naturalis nō determinat se/ipsaz/ s ab alio determinat: s cā libera seipsaz determinat/qd nō est aliud q̄ a seipsa hre actum suū. Et sic ptz qd sit dicendum ad rationes. Ideo ponitur

Cōclusio respōsalis: Voluntas est causa totalis sui actus: sic videlicet q̄ actus ei⁹ nō causat a re volita. Que cōclusio relinquitur ex dictis pbata rē.

Querit tertio vtrū presentat/ duob⁹ bonis voluntati/ quorū vnū est mai⁹ & aliud min⁹ & incōpossibilib⁹/ voluntas possit velle minus bonū dimisso maiore bono. Et arguit p̄io q sic: q aliter voluntas nō esset libera neq̄ dīna sui act⁹. Arguit scdo sic: Si illud mai⁹ bonū eēt sibi p̄ntatū absq̄ minore bono/posset voluntas illd mai⁹ bonū nō velle: q̄. In oppositū ē Aristo. in textu: dicit etiā q eligim⁹ q̄ scim⁹ marie bona existētia. Dicit etiā q malus ignorat q̄ oportet opari: & a qb⁹ fugiēdū est. Pro solone q̄tionis

Pro sciendu q aliqd p̄ntari voluntati nihil aliud est q̄ illud ab intellectu actuali vel habituali intelligi. Un dicit aliq̄ q p̄ntatis duob⁹ bonis ipsi voluntati incōpossibilib⁹ & stante iudicio rōnis tam in vli q̄ in particulari: puta q vnū est altero mai⁹ bonū/ voluntas pōt tūc & p tunc velle & acceptare min⁹ bonū & dimittere mai⁹ bonū. Et aduerte q iudiciū in vli est q̄ iudicam⁹ vnū esse simplr mai⁹ altero. Et iudiciū in particulari voco illd q̄ iudicam⁹ qm oēs circūstantias apparētes vnū esse p tūc mag⁹ bonū altero: & istud pōt pbati. Nā dicitū est superi⁹ q si voluntati p̄ntetur summū bonū in q̄ nō apparet aliq̄ rō mali cū/voluntas nō pōt elicere actū circa illud. S; dicitū est vtrū voluntas possit psequi vlt fugere aliqd qd nō est/ tñ iudicatū ab intellectu eēt psequēdū vel fugiēdū. Rñdes breuiter q sic: pōt etiā aliqd voluntas cōponere qd intellect⁹ nunq̄ cōposuit: sufficit etiā q extrema sint sibi p̄ntata. Et tñ aduertēdū q dicit aliq̄ q voluntas pōt nō velle min⁹ bonū/p̄ntato sibi maiore bono: q̄ min⁹ bonū rōne maior⁹ boni hz rōnē mali: mō malū s; rōne mali nō pōt velle a voluntate.

Scdo sciendu q p solone questionis ponunt aliq̄ cōclones. Prima: stante casu posito/voluntas tunc & p tunc nō pōt velle min⁹ bonū. Et dī notanter p tūc: q̄ tunc pōt velle min⁹ bonū: s; nō p tūc/s; p alio tpe in q̄ nō plus stabit illd iudiciū/q̄ intellect⁹ iudicat illd eēt mai⁹ bonū. Et ē in p̄tate voluntatis imperare intellectui vt desistat a p̄sideratiōe talis boni maioris: et tunc pōt acceptare min⁹ bonū. Scda cōclō: illo casu posito/voluntas nō necario fert in p̄secutionē maioris boni: imo pōt differre actū volēdi/ vt fiat inq̄sitio maior de his oib⁹ q̄ cōcomitari p̄nt vlt seq̄ illd mai⁹ bonū. Tertia cōclō: Si voluntas debeat elicere/eliciet mai⁹ bonū: q̄ vel min⁹ vel mai⁹/non min⁹ p tūc: igit. Et si dicas q̄re ē q̄ optet q̄ eliciat actū circa mai⁹ bonū. Rñdes q rō est: q̄ tunc min⁹ bonū p̄ntat s; rōne mali. Un s; voluntas nō necario ferat in bonū sibi p̄ntatū sub rōne tñ maioris boni: nō tñ optet q̄ ferat in malū s; rōne mali: et p hoc soluunt rōnes questionis. Un illi qui dicūt q voluntas nō pōt in malū s; rōne mali: dicūt q libertas id data ē voluntati/vt possit nō ferri in bonū sibi oñsuz s; rōne boni: & nō vt possit ferri in malū

Cōclusio (sub rōne mali. ponit igitur rñsalis: presentatis duob⁹ bonis voluntati incōpossibilib⁹ voluntas nō pōt tunc et p tunc ferri in min⁹ bonum rē.

Querit quarto vtrū voluntas possit velle aliquid p̄ter iudiciū rōnis vel contra iudiciū rōnis. Arguit p̄io q sic: q aliter nō esset libera. Arguit scdo: q̄ appetit⁹ sensitiu⁹ pōt aduersari rōni: q̄ & voluntas. In oppositū ē Aristo. in textu: dicit q ois malus ignorat q̄ optet opari & a qb⁹ fugiēdū ē qd nō